

Vergaderjaar 2008–2009

31 792 IXA

Wijziging van de begrotingsstaat van Nationale Schuld (IXA) voor het jaar 2008 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

Nr. 3

VERSLAG HOUDENDE EEN LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 12 december 2008

De vaste commissie voor Financiën¹, belast met het voorbereidend onderzoek van dit wetsvoorstel, heeft de eer verslag uit te brengen in de vorm van een lijst van vragen met de daarop gegeven antwoorden. Met de vaststelling van het verslag acht de commissie de openbare behandeling van het wetsvoorstel voldoende voorbereid.

De voorzitter van de commissie,
Blok

De adjunct-griffier van de commissie
Basten

¹ Samenstelling:

Leden: Van der Vlies (SGP), Blok (VVD), voorzitter Ten Hoopen (CDA), ondervoorzitter Weekers (VVD), Van Haersma Buma (CDA), De Nerée tot Babberich (CDA), Haverkamp (CDA), Dezentjé Hamming-Bluemink (VVD), Omtzigt (CDA), Koşer Kaya (D66), Irrgang (SP), Luijben (SP), Kalma (PvdA), Blanksma-van den Heuvel (CDA), Cramer (CU), Van der Burg (VVD), Van Dijk (PVV), Spekman (PvdA), Heerts (PvdA), Gesthuizen (SP), Ouwehand (PvdD), Tang (PvdA), Vos (PvdA), Bashir (SP) en Sap (GL).
Plv. leden: Van der Staaij (SGP), Remkes (VVD), Jonker (CDA), Aptroot (VVD), De Vries (CDA), Van Hijum (CDA), Mastwijk (CDA), De Krom (VVD), De Pater-van der Meer (CDA), Pechtold (D66), Kant (SP), Ulenbelt (SP), Van der Veen (PvdA), Smilde (CDA), Anker (CU), Vacature (VVD), De Roon (PVV), Van Dam (PvdA), Smeets (PvdA), Karabulut (SP), Thieme (PvdD), Heijnen (PvdA), Roefs (PvdA), Van Gerven (SP) en Vendrik (GL).

1

Hoe is de regering van plan om de terugbetaling aan de schatkist te bespoedigen?

Wij gaan er van uit dat hier terugbetaling van de overbruggingskredieten wordt bedoeld.

Fortis kan bij het Agentschap lenen tegen interbancair leentarief (Euribor) met een opslag. Deze tarieven geven Fortis een prikkel om zo spoedig mogelijk zelfstandig financiering aan te trekken. De maximale ruimte om te lenen is beperkt tot € 40 mld voor de langere termijnen en maximaal € 5 mld extra voor het opvangen van dagelijkse fluctuaties. Er is iets meer ruimte (dan € 34 mld) om rekening te houden met benodigde herfinanciering van andere leningen die aflopen. De maxima worden periodiek naar beneden bijgesteld op basis van de capaciteiten van Fortis om zelf financiering aan te trekken. Afgelopen tijd is het beroep ca. € 34 mld geweest. Fortis heeft daarnaast de mogelijkheid om een aanvraag in te dienen onder de garantieregeling.

2 en 3

Waarom bedraagt de toename van de staatsschuld € 90 mld. ten opzichte van de Miljoenennota terwijl met de steunoperatie € 80 mld. gemoeid is? Wat verklaart het verschil van € 8 miljard toename van de staatsschuld?

De EMU-schuld neemt toe met 90 miljard euro. De EMU-schuld is overigens een ruimer begrip dan de staatsschuld. De staatsschuld neemt met minder dan € 90 miljard euro toe tot € 292 miljard. De mutatie in de EMU-schuld is voor ruim 80 miljard euro te verklaren uit de transacties uit hoofde van de kredietcrisis. Daarnaast is sprake van reguliere uitvoeringsmutaties uit de Najaarsnota (waaronder een tegenvaller bij de belastingen en premies) en een bijstelling van de EMU-schuld in 2007.

4

In tabel 1 (belangrijkste suppletoire mutaties in de netto rentekosten), onder 2, staat een mutatie vermeld van € 450 mln. als gevolg van de bijstelling van het «kapitaalmarktberoep». «Door maatregelen genomen naar aanleiding van de kredietcrisis.» Op (o.a.) pagina 10 valt te lezen dat «De financiering wordt grotendeels opgevangen op de geldmarkt.» en in tabel 4 (pag. 11) wordt dan ook de ramingsbijstelling voor de rentelasten van de vlottende schuld naar boven toe bijgesteld (€ 440 mln.). Is er in tabel 1 sprake van een typefout? («kapitaalmarktberoep» moet zijn «geldmarktberoep»). Indien neen; hoe moet deze bijstelling dan worden geïnterpreteerd?

In tabel 1 staat het effect op de rentelasten als gevolg van de extra financieringsbehoefte vermeld. De naam «bijstelling kapitaalmarktberoep» is verwarrend. Een passendere term zou zijn «bijstelling financieringsbehoefte». Financieringsbehoefte kan worden opgevangen op de kapitaalmarkt of op de geldmarkt. Doordat het niet meer mogelijk was om in de laatste maanden van 2008 de extra financieringsbehoefte volledig op te vangen op de kapitaalmarkt is deze grotendeels opgevangen op de geldmarkt. Hierdoor stijgen de rentelasten voor de vlottende schuld.

5

Kan er een schatting worden gegeven wanneer de overbruggingskredieten met betrekking tot Fortis zijn terugbetaald? Graag een geschatte datum.

Het is op dit moment nog onduidelijk hoe snel Fortis in staat zal zijn de overbruggingskredieten af te lossen. Vooral nog wordt er in de renteramingen vanuit gegaan dat Fortis de kortlopende schulden (€ 34 mld) in

2009 geleidelijk aflost, waardoor hiervoor eind 2009 geen financiering meer nodig is.

6

Met betrekking tot het kasbeheer valt te lezen dat het bedrag aan verstrekte leningen hoger is dan eerder geraamd (€ 489) en dat de aflossingen lager zijn dan eerder werd geraamd (-/- € 121). Oorzaak voor dat laatste is dat een deel van de aflossingen later plaatsvindt dan oorspronkelijk is geraamd.

Is vorenstaande een gevolg van de crisis op de financiële markten; zitten hier bijvoorbeeld provincies en/of gemeenten tussen die middelen hadden uitstaan in IJsland? Om wat voor incidentele leningen gaat het in concreto?

De mutaties hangen niet samen met de crisis op de financiële markten. Het gaat hier met name om leningen aan een beperkt aantal grote deelnemers. Het betreft geen leningen aan provincies of gemeenten. Concretere informatie kan niet worden verstrekt, omdat in het kader van het geïntegreerd middelenbeheer niet over individuele deelnemers wordt gerapporteerd.

De aflossingen zijn lager dan eerder geraamd, omdat in de eerdere ramingen het effect dat van veel nieuwe leningen het eerste jaar weinig tot niets wordt afgelost is onderschat. Met andere woorden: de aflossingen vinden later plaats dan verondersteld werd in de oude raming.